

Briselē, 2023. gada 30. novembrī
(OR. en)

16224/23

COH 92
ECOFIN 1319
UEM 425
SOC 841
EMPL 605
COMPET 1209
ENV 1427
EDUC 470
RECH 540
ENER 664
JAI 1594
GENDER 214
ANTIDISCRIM 196
JEUN 278
SAN 717

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2023. gada 30. novembris

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 15223/23

Temats: Reģionālās tendences izaugsmei un konverģencei ES
– Padomes secinājumi (2023. gada 30. novembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par reģionālajām tendencēm izaugsmei un konverģencei Eiropas Savienībā, kurus Padome (Vispārējās lietas/kohēzija) apstiprināja 3989. sanāksmē 2023. gada 30. novembrī.

Padomes secinājumi
Reģionālās tendences izaugsmei un konverģencei ES

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

- (1) ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas darba dokumentu “Reģionālās izaugsmes un konverģences tendences Eiropas Savienībā”, kurā analizēta situācija Eiropas reģionos konverģences un izaugsmes jomā Eiropas pusgada kontekstā un atspoguļota kohēzijas politikas loma reģionālās asimetrijas un atšķirību mazināšanā;
- (2) ATZĪST, ka visu reģionu ilgtspējīga attīstība un to noturība ir būtiska ekonomiskajai labklājībai, sociālajai labklājībai, cilvēkkapitāla attīstībai un konkurētspējas uzlabošanai ES kopumā;
- (3) PIEKRĪT, ka kohēzijas politika ir ievērojami palīdzējusi samazināt atšķirības un stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju starp reģioniem un to iekšienē atbilstīgi Eiropas pusgadā izklāstītajām attiecīgajām investīciju pamatnostādņēm. Tomēr joprojām pastāv būtiska asimetrija un atšķirības gan saistībā ar IKP, gan nodarbinātības un bezdarba līmeni, gan konkurētspēju un produktivitāti, tāpat arī reģionālā līmenī, un tas ir jāņem vērā, lai šo jautājumu pienācīgi risinātu. Tādēļ kohēzijas politikai šajā ziņā arī turpmāk vajadzētu būt nozīmīgai;
- (4) PIENĒM ZINĀŠANAI, ka arvien vairāk ES reģionu ir iestrēguši “attīstības slazdā” vai riskē šādā situācijā nonākt. Šie reģioni ir piedzīvojuši ilgstošus lēnas vai negatīvas izaugsmes periodus ar vāju produktivitātes pieaugumu un zemu darbvietu radīšanas līmeni;
- (5) AICINA Komisiju pēc iespējas labāk izmantot esošos datus, lai analizētu kohēzijas politikas ieguldījumu reģionālajā konverģencē un ES kopējā labklājībā pēdējo desmitgažu laikā un sīkāk analizētu reģionālo atšķirību un “attīstības slazdu” cēloņus, tostarp tālākajos reģionos;

- (6) ATZĪST, ka attīstītākos un lielpilsētu reģionos mēdz būt lielāka cilvēkkapitāla, pētniecības un inovācijas darbību koncentrācija, kā arī augstāks darba ražīguma un konkurētspējas līmenis;
- (7) UZSVER, ka vienlaikus demogrāfiskās tendences ir nopietna problēma daudzos Eiropas reģionos, jo īpaši mazāk attīstītos, attālos, tālākos, salu, kalnu un lauku reģionos, ko vēl vairāk var pastiprināt papildu grūtības attīstīt, noturēt un piesaistīt talantus, un tādēļ tās ir jārisina;
- (8) Turklāt ATZĪST, ka piekļuve pamatpakalpojumiem joprojām ir zema vairākos ES reģionos, tostarp mazāk attīstītos reģionos, tālākos reģionos, salās un kalnu apgabalos, neatkarīgi no to snieguma valsts līmenī. Tādējādi kohēzijas politikai arī turpmāk būtu jāpalīdz veicināt piekļuvi sabiedriskajiem pamatpakalpojumiem, tostarp ieguldījumiem pamata infrastruktūrā atbilstīgi reģionālajām vajadzībām, kas ir priekšnoteikums turpmākai konverģencei un izaugsmei;
- (9) PIEKRĪT, ka zaļās pārkārtošanās mērķis un mērķis līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti rada iespējas un ka kopīgi centieni šo mērķu sasniegšanā ir neaizstājami. Tomēr ar to saistītās izmaksas dažādos reģionos atšķiras, tādējādi radot turpmāku atšķirību un nevienlīdzības rašanās risku. Turklāt arvien pieaugošās klimata pārmaiņu negatīvās sekas būtiski ietekmē daudzu Eiropas reģionu izaugsmi un attīstību. Kohēzijas politika var palīdzēt mazināt šīs nevēlamās sekas, atbalstot taisnīgu pārkārtošanos;
- (10) ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir atzīta nepieciešamība nodrošināt, lai ES un attiecīgās valstu politikas būtu pielāgotas vietējām vajadzībām un ņemtu vērā Eiropas reģionu daudzveidību un nevienmērīgās izaugsmes tendences, un tas ir būtisks ES kopējās labklājības elements;

- (11) ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir sāktas pārdomas par kohēzijas politikas nākotni, lai izpētītu iespējas īstenot efektīvāku politiku, kas ietverts skaidri noteiktas prioritātes un centienus panākt vienkāršošanu nolūkā veicināt līdzsvarotu un harmonisku Eiropas Savienības attīstību turpmākajos gados, kā arī ES demokrātisko un sociālo vērtību saglabāšanu;
- (12) ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka kohēzijas politika ir nozīmīga kā vienotā tirgus veicinātājs un stabilizators, kā arī vienlīdzīgu konkurences apstākļu veicinātājs, un ka tā ir svarīgs veicinošs faktors, kas īsteno Eiropas sociālo tiesību pīlāra principus. ATZĪST tās ieguldījumu reģionu un teritoriju izaugsmes līdzsvarošanā un sociālajā kohēzijā;
- (13) ATZĪST, ka spēcīga sinerģija starp dažādiem ES instrumentiem ļauj maksimāli palielināt ES darbību pievienoto vērtību, un ATGĀDINA, ka, lai pareizi identificētu instrumentu papildināmību, to izstrādei jau no paša sākuma ir jābūt atbilstošai un pamatotai, izvairoties no to mērķu un intervences jomu pārklāšanās. UZSVER, ka reģionālajā politikā būtu jāizmanto sinerģija starp Eiropas, valstu un reģionālajiem instrumentiem.
-